

LHV Pensionifond L
Majandusaasta aruanne 2013

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne

01.01.2013 – 31.12.2013

Fondi nimi	LHV Pensionifond L
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Mihkel Oja Kerli Lõhmus
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2013.a. majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Bilanss	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine.....	23
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus.....	23
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	24
Lisa 7 Viitlaekumised	25
Lisa 8 Seotud osapooled	25
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused.....	25
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	26
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2013	27
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2012	31
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	36

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond L on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sisse maksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine läbi fondi investeringute hajutamise erinevate varaklasside ja maailma turgude vahel. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal fondi varade turuväärtusest on 50%.

Võlakirjaturgudel oli aasta olulisim sündmus USA keskpanga hiliskevadine teadanne kavatsusest tõmmata koomale nendepoolset valitsuse võlakirjade ostmise programmi. Ühelt poolt vihjas selline käitumine keskpanga hinnangule sealse majanduse tugevuse kohta. Viimane käib tavaliselt käsikäes kõrgemate intressidega (ja sellest tulenevalt võlakirjade hinnalangusega). Teisalt nägid turuosalisel selles suurima ostja tagasi tõmbumist ja sellest tulenevalt pakkumise ja nõudluse tasakaalust liikumist. Tulemuseks oli näiteks 10 aastase võlakirja tootluse tõus 1,75% tasemelt 3,0%ni aasta lõpuks ja hinnalangus pikemate võlakirjade puhul kuni 10%.

USA kui suurima majandusega riigi keskpanga käitumise mõju liikus lainetena ka üle maailma. Euroopas oli selle väljundiks Saksa valitsuse võlakirjade hinnalangus. Palju suurem oli siiski mõju arenevatel turgudel. Koos sealse majanduskasvu jahtumisega põhjustas Föderaalreservi poliitikamuutus kohati isegi suuremahulisi kapitali väljavoo. Tulemuseks oli nii kohalike kui rahvusvahelistele turgudele müüdud võlakirjade hinnalangus. Eurotsooni võlakirjaturul pakkusid positiivset tootlust seevastu ettevõtete võlakirjad ja perifeeriariikide valitsused. Viimaste puhul oli peamiseks edasiviivaks jõuks jätkuv eelarvetasakaalude paranemine ja investorite poolne usalduse taastumine nii kohalike poliitikute kui Euroopa Keskpanga tegevuse suhtes. Kuivõrd riskivabad võlakirjad moodustavad globaalsest valitsuse võlakirjaturust siiski väga suure osa, tähendas nende hinnalangus kehva tulemust ka turule keskmiselt – tegemist oli tootluse poolest võlakirjade halvima aastaga pärast 1999. aastat. Meie klientide raha tootluse tagas seevastu hoidumine pikaajalistest riskivabadest võlakirjadest ning keskendumine ettevõtete võlakirjadele.

2013. aasta oli aktsiaturgudele tervikuna hea aasta. Tööstusriikide suured aktsiaturud nagu USA, Saksamaa ja Jaapan tõusid üle 25%. Negatiivse poole pealt jääb aastat meenutama raha väljavool arenevatelt turgudelt, nii et sealse aktsiaturud ja valuutad hinnas langesid. Nii langes Hiina aktsiaturg eurodes arvestatuna 8%, Venemaa aktsiaturg 9% ning Brasiilia aktsiaturg koguni 30%. Eesti aktsiaturul oli 11% hinnatõus.

USA-s on majandus tasahilju tugevnenud ning sellega seoses pidurdab Föderaalreserv oma rahatrükkimise poliitikat. Samas on oluline, et Föderaalreserv jätkab madalate intressimäärade poliitikat, senikaua kui majanduskasvu toetamiseks on seda vaja. Märtsis 2014 toimunud Föderaalreservi istungi kohaselt võiks baasintressimäärade tõstmist eeldada 2015. aasta I kvartalis. Kuna arenevates riikides eesotsas Hiinaga majanduskasv aeglustub, siis vähendab see ka globaalset inflatsioonisurve, mis omakorda võimaldab läänemaailmas intressimäärasid all hoida, ilma et see suurt inflatsiooni tekitaks.

2014. aasta sündmustest väärrib märkimist pankade varade kvaliteedi hindamine, mida tehakse Euroopa 130 olulisimale pangale. Samuti on oluline Kreeka ja Portugali eelarvepoliitika hindamine ning nende riikide võimalik tagasitulek rahvusvahelisele võlakirjaturule. Aktsiate väärtuskordajad tegid 2013. aastal läbi märkimisväärse tõusu, sest aktsiate hinnad liikusid kasumite kasvust kiiremini ning seetõttu 2014. aastaks on edasise kasvu jaoks oluline, et ka firmade kasumid näitaksid olulist kasvu. Positiivse poole pealt võib eeldada, et Euroopa riikide majanduskasv oodatavalt paraneb. IMF-i 2014 aprillis tehtud prognoosi järgi eurotsooni majanduskasv taastub 2013. aasta 0,5% languse pealt 1,2% kasvu peale 2014. aastal. USA majanduskasvus oodatakse kiirenemist 1,9% pealt 2,8% peale

2014. aastal. Arenevate turgude osas on ettevaatlikuks tegev Hiina majanduskasvu jahtumine ning sellega seoses on oluline, kuidas Hiina majandus saab hakkama võimaliku krediidimulli lõhkemisega ja sealt tulenevate halbade laenude probleemiga.

Progressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2012	NAV 31.12.2013	Osaku puhasväärtuse kasv
Nordea Pensionifond A	0.91287	0.97631	+6.95%
ERGO Pensionifond 2P2	1.09430	1.1538	+5.44%
Kohustuslik PF Danske Pension 50	1.10517	1.15987	+4.95%
LHV Pensionifond L	1.36343	1.418	+4.00%
Swedbank Pensionifond K3	1.01851	1.05746	+3.82%
SEB Progressiivne Pensionifond	0.94842	0.97291	+2.58%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud (www.pensionikeskus.ee) andmete alusel.

Käesolevas aruandes välja toodud fondi ja osaku puhasväärtus (NAV) erinevad AS-i Eesti Väärtpaberikeskus (EVK) poolt veebilehel www.pensionikeskus.ee avaldatud NAV-ist, kuna EVK avaldab NAVi seotuna selle kuupäevaga, mil NAV on avaldatud, mitte selle kuupäevaga, mille kohta NAV on avaldatud.

Fondi tingimused muutusid alates 1. jaanuarist 2012. a. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiipidest eemaldati viide arenenud turgudele. Tingimustesse lisati sätte, mille kohaselt võib fondivalitseja kasutada osakuomaniku kontaktandmeid vastavale osakuomanikule informatsiooni saatmiseks fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondide kohta ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete poolt pakutavate toodete ja teenuste kohta info edastamiseks.

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2013.a. majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond L 2013.a. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaruandest, investeeeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuseliige

Kerli Lõhmus
Juhatuseliige

Tallinn, 29.04.2014

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		76 544 650	28 637 993
Tähtajalised hoisused		15 721 356	11 508 996
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega tulude ja kulude aruandes:			
Võlakirjad	5	61 130 125	62 456 964
Aktsiad	5	27 578 259	26 286 427
Fondiosakud	5	30 526 309	16 093 050
Tuletisinstrumendid	5	22 653	110 956
Viitlaekumised	7	354 096	7 849
Varad kokku		211 877 448	145 102 235
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	333 824	233 678
Võlgnevus depoopangale		62	49
Võlgnevus osakuomanikele		2 926	0
Lühiajalised kohustused kokku		336 812	233 727
Kohustused kokku		336 812	233 727
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	211 540 636	144 868 508
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		211 877 448	145 102 235

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>   K.P   </u> Kuupäev/date <u>   29.04.14   </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2013	2012
Tulud			
Intressitulud		2 774 148	3 094 392
Dividenditulud		1 223 322	1 008 916
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtusest läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest			
Võlakirjadelt		241 736	5 385 660
Aktsiatelt		3 583 421	5 007 127
Fondiosakutelt		3 143 737	1 814 765
Tuletisinstrumentidelt		596 402	13 731
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-366 450	154 894
Tulud kokku		11 196 316	16 479 485
Tegevuskulud			
Intressikulud		0	34
Vallitsemistasud	8	3 486 216	2 321 327
Tehingutasud		10 691	39 511
Muud tegevuskulud		304	100
Tegevuskulud kokku		3 497 211	2 360 972
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		7 699 105	14 118 513

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>   K.P   </u> Kuupäev/date <u>   29.04.14   </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
---

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

(eurodes)

		01.01.2013	01.01.2012
	Lisa	-31.12.2013	-31.12.2012
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		144 868 508	89 910 363
Osakute märkimisel laekunud raha		67 171 815	47 290 091
Osakute lunastamisel tasutud raha		-8 198 792	-6 450 459
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		7 699 105	14 118 513
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	211 540 636	144 868 508
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		148 365 189	106 200 337
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.42581	1.36411

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>   K.P   </u> Kuupäev/date <u>   29.04.14   </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
---

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	2 774 148	3 236 305
Laekunud dividendid	1 194 580	1 008 916
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-7 428 608	-6 403 239
Makstud tegevuskulud	-3 394 126	-2 279 741
Neto rahavood põhitegevusest	-6 854 006	-4 437 759
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	67 171 815	47 290 091
Osakute lunastuse eest tasutud	-8 198 792	-6 450 459
Neto rahavood finantseerimistegevusest	58 973 023	40 839 632
Rahavood kokku	52 119 017	36 401 873
Raha ja raha ekvivalentide muutus	52 119 017	36 401 873
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	40 146 989	3 745 116
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	92 266 006	40 146 989

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>   K.P   </u> Kuupäev/date <u>   29.04.14   </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond L fond moodustati 20.02.2002 ning fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Aktsiate, aktsiafondide ja muude aktsiatega sarnaste instrumentide maksimaalne osakaal fondi varade turuväärtusest on 50%, ülejäänud osa varast investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse.

LHV Pensionifond L fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab fondi majandustegevust perioodil 01.01.2013 kuni 31.12.2013.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 29.04.2014.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond L raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määruses nr 21 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate investeerimisfondi aruannetele“ 13. aprillist 2011. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 142 lõike 2 ja § 204 lõike 1 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda.

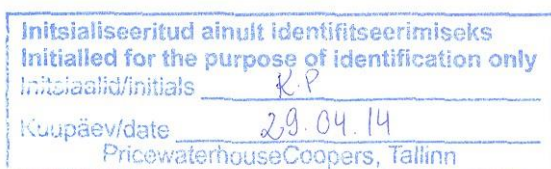
LHV Pensionifond L on alates 2012. aasta raamatupidamise aruande koostamisest rakendanud IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“. IFRS 13 kohaselt tuleb börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtuse hindamisel kasutada sellist hinda ostu- ja müüginoteeringu vahel, mis kõige paremini väljendab selle väärtpaberi õiglast väärtust. IFRS 13 arvestuspõhimõtted on kooskõlas Fondi arvestuspõhimõtetestega varasemates, Eesti Hea Raamatupidamistava kohaselt koostatud finantsaruannetes. Enne IFRS'le üleminekut mõõtis Fond varade väärtust lähtuvalt börsipäeva sulgemishinnast (close price).

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Fondile kohustuslikuks alates 1.01.2013:

IFRS 13 “Õiglase väärtuse määramine” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse määramise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite. Õiglase väärtuse määramiseks kasutatakse hinda ostu- ja müügihinna vahel, mis juhtkonna hinnangul konkreetses olukorras peegeldab õiglast väärtust kõige paremini, milleks on sulgemishind (close price). Fond rakendas nimetatud standardit ennetähtaegselt 2012. raamatupidamise aastaaruande koostamisel ning sellest tulenevalt ei ole standardi kohustuslikul jõustumisel 1.1.2013 toimunud finantsvarade ja -kohustuste kajastamises ega informatsiooni avalikustamises muutusi eelmise perioodiga võrreldes.

“Avalikustamise nõuded – finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine” – IFRS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus nõuab sellise informatsiooni avalikustamist, mis võimaldab ettevõtte finantsaruande kasutajatel hinnata saldeerimiskokkulepete, sh. saldeerimisõiguste mõju või võimalikku mõju. Antud standardi rakendamisel ei olnud olulist mõju Fondi 2013 raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsioonile.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2013 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Uued finantsaruandluse standardid

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1.01.2014 või hilisematel perioodidel ja midagi Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1.jaanuaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Novembris 2009 välja antud ja oktoobris 2010, detsembris 2011 ning novembris 2013 muudetud standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasel väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümber klassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt.
- Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

IFRS 9-sse novembris 2013 tehtud muudatustega eemaldati standardist kohustuslik rakenduskuupäev, muutes seega standardi rakendamise vabatahtlikuks. Fond hindab standardi põhimõtteid, mõjusid Fondile ja Fondi poolt selle rakendamise ajastust.

„Finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine“ IAS 32 muudatused (rakendub 1.jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidel).

Muudatus lisas rakendusjuhised standardisse IAS 32, käsitlemaks vasturääkivusi, mida on täheldatud mõnede saldeerimise kriteeriumide rakendamisel. Muu hulgas selgitati, mida tähendab „on kehtiv juriidiline õigus saldeerimiseks“; samuti seda, et mõningaid brutoarvelduse süsteeme võib pidada võrdeliseks netoarveldusega. Fond hindab standardi mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks	
Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	K.P
Kuupäev/date	29.04.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikide järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused bilansipäeval on ümber hinnatud eurodesse võttes aluseks depoopanga Swedbank poolt hindamishetkel kehtivad ülekandevaluuta ostukursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järjnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi-ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või- kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

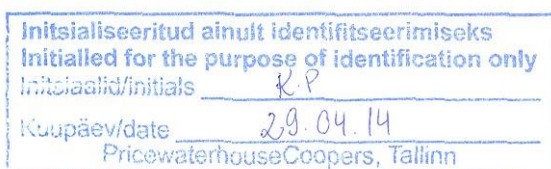
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja –kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või- kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja –kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglasest väärtusest (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglasest väärtusest). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende

nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglasest väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulude (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumus on selle vara või kohustuse algne soetusmaksumus, mida on vajadusel korrigeeritud põhiosa tagasimaksete, sisemise intressimäära meetodil leitud kumulatiivse amortisatsiooni või muu erinevuse algse seostusmaksumuse ja lunastusväärtuse vahel ning vara väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja fondist sõltumatule osapooltele hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade-ja kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, derivatiivid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu-ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu-ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal.

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

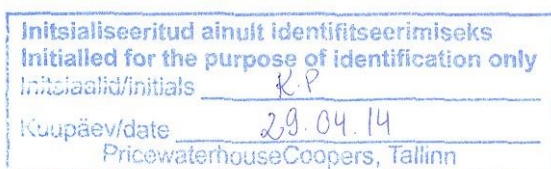
Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse ja see eemaldatakse fondi bilansist kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on aegunud või kui finantsvara koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel näidatakse bilansilise jääkmaksumuse ja finantsvara realiseerimisel saadud müügihinna vahe tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“. Realiseerimisega seotud tehingutasud näidatakse real Tehingutasud. Kui kõik või märkimisväärne osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest ei ole üle antud, siis ülekantud finantsvara kajastamist ei lõpetata (näiteks väärtpaberite laenamine).

Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepinguga määratud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Erinevused finantskohustuse bilansilise jääkmaksumuse ja kustutatud või ülekantud maksumuse vahel kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

2.5 Finantsvarade väärtuse langus

Kui fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasel väärtuses muutustega tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaperi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaperi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude hetkeväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.6 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse kasumiaruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real 'Intressitulu'.

2.7 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real 'Dividenditulu'.

2.8 Viitlaekumised

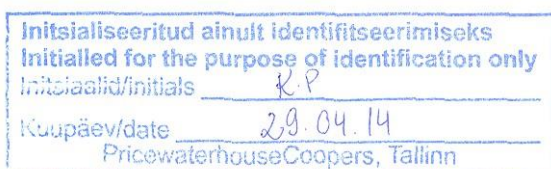
Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügittehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.9 Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (forward- või swapilepingud) kajastatakse bilansis nende õiglasel väärtuses. Kasumid ning kahjumid tuletisinstrumentidelt kajastatakse tulude-kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.10 Raha ja rahaekvivalendid

Raha ja rahaekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel ja üleõhoiuste saldod. Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.11 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning kasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.12 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.13 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on keskmiselt 1,87% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määr vähendatakse sõltuvalt Fondi varade turuväärtusest vastavalt investeerimisfondide seaduse § 151 lõikele 5 ning Rahandusministri 31. detsembri 2008. a määrusele nr 66. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.14 Tehingutasud

Tulude-kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.15 Osakute märkimine

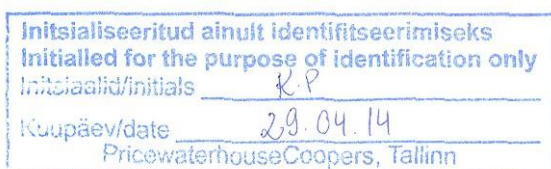
Osakute märkimine toimub vastavalt fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30.novembrini 2009 oli II sambaga liitunudel võimalik esitada avaldus jätkamaks 2010.aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010.aastal, taastudes 2011.aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, on järgmisel neljal aastal (2014 kuni 2017) riigi panus varasema 4% asemel 6%.

2.16 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniee jöudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär on 1% osaku puhasväärtusest ning kuulub fondivalitsejale tasumisele osaku lunastatud osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu ei võeta, kui osakuomanik on riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensionieas või osakuomanikul on sellesse ikka jõudmiseni jäänud viis aastat või vähem, samuti ei võeta osaku tagasivõtmistasu siis, kui osakuid vahetatakse fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi osakute vastu.

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondidesse investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondide minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondide järgmiste perioodide tulude kohta. Fondide investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fondid võivad teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investeeingu kestus, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondi seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid ning Fondi Investeerimiskomitees vastu võetud otsuseid. Investeerimisliimitest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeinguid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeeingutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeingutes.

Fondi investeeingud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeingute aruandes.

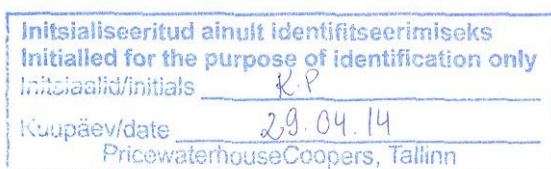
Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeingutest võlainstrumentidesse. Fond investeerib valdavalt fikseeritud intressimääraga võlakirjadesse ning maksimaalse keskmise kestusega 8 aastat.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu Muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2013			
EUR	+/- 20	+/- 108 613	+/- 10 942
USD	+/- 20	+/- 51	+/- 447
31.12.2012			
EUR	+/- 20	+/- 97 681	+/- 16 426
USD	+/- 20	+/- 726	+/- 465

Järgnev tabel analüüsib fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2013	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	76 544 650	15 703 868	0	0
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande	12 521 456	3 367 000	22 225 841	19 261 000
Kokku	89 066 106	19 070 868	22 225 841	19 261 000

31.12.2012	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	28 637 993	11 488 000	0	0
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande	12 413 183	2 960 830	20 991 269	22 702 000
Kokku	41 051 176	14 448 830	20 991 269	22 702 000

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt fondi tingimustele võib fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% NAV-st. Lähtudes soovist mitte nii suurel määral olla valuutariskile avatud, hoitakse avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 17% NAV-st. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2013	EUR	LVL	USD	RUB	Muu
Valuutariski kandvad varad					
Raha ja raha ekvivalendid	66 782 137	0	9 344 510	0	418 003
Tähtajalised hoiused	15 721 356	0	0	0	0
Võlakirjad	57 891 640	0	3 238 485	0	0
Aktsiad	15 853 420	10 257 733	0	1 166 427	300 679
Fondiosakud	28 146 131	0	1 932 160	0	448 018
Tuletisinstrumentid	13 000 000	0	0	0	0
Viitlaekumised	317 505	0	36 591	0	0
Valuutariski kandvad varad kokku	197 712 189	10 257 733	14 551 746	1 166 427	1 166 730

Valuutariski kandvad kohustused

Tuletisinstrumentid	0	0	-12 977 347	0	0
Muud kohustused	-336 776	0	-36	0	0
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-336 776	0	-12 977 383	0	0

Avatud valuutaposisioon	197 375 413	10 257 733	1 574 363	1 166 427	1 166 730
--------------------------------	--------------------	-------------------	------------------	------------------	------------------

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2012	EUR	LVL	USD	RUB	Muu
Valuutariski kandvad varad					
Raha ja raha ekvivalendid	22 555 844	0	6 071 307	0	10 842
Tähtajalised hoiused	11 508 996	0	0	0	0
Võlakirjad	58 207 938	0	4 249 026	0	0
Aktsiad	18 979 271	5 722 202	786 609	350 864	447 481
Fondiosakud	11 973 292	0	3 823 232	0	296 526
Tuletisinstrumentid	13 000 000	0	-12 889 044	0	0
Viitlaekumised	0	0	7 849	0	0
Valuutariski kandvad varad kokku	136 225 341	5 722 202	14 938 023	350 864	754 849

Valuutariski kandvad kohustused

Tuletisinstrumentid	0	0	-12 889 044	0	0
Muud kohustused	-233 727	0	0	0	0
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-233 727	0	-12 889 044	0	0

Avatud valuutaposisioon	135 991 614	5 722 202	2 048 979	350 864	754 849
--------------------------------	--------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistest summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustustena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustuste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes. Analüüsi ei teostatud Läti lati kohta kuna alates 01.01.2014 sai Lätist eurosooni liige.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2013	Kursimuutus	2012
LVL kurss	+/- 10%	+/- 1 025 773	+/- 10%	+/- 572 220
USD kurss	+/- 10%	+/- 156 936	+/- 10%	+/- 204 898
RUB kurss	+/- 10%	+/- 116 643	+/- 10%	+/- 35 086

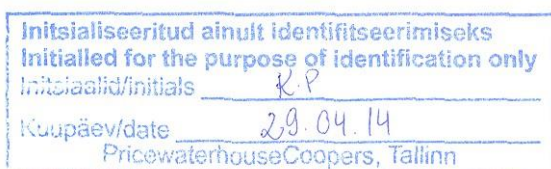
Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglases väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide ja riikide kaupa.

Fondi järgib aktsiahinna riski juhtimisel nii õigusaktides ja fondi tingimustel välja toodud piiranguid kui ka täiendavalt kehtestatud sisemisi piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtpaperi maksimaalne investering 5% NAV-st;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaperite maksimaalne osakaal 20% NAV-st;
- aktsiate maksimaalne osakaal 50% NAV-st;
- lubatud maksimaalne osaluse osakaal äriühingust 10%.

Lisaks nimetatud piirangutele on kehtestatud veel täiendav piirang aktsiatesse investeerimisel tagamaks seda, et turuhindade muutuse tagajärjel ei rikutaks maksimaalset lubatud aktsiatesse investeerimise piiri. Arvutustes kasutatakse Balti ning Euroopa aktsiaturgude volatilsuste ning omavahelise korrelatsiooni hindamiseks Balti võrdlusindeksi (OMX Baltic Benchmark) ja Frankfurdi börsi indeksi (DAX) tootlusi. Analüüsis kasutatakse eelmise kuu turgude päevaseid tootlusi ning fondi aktsiainvesteeringu regionaalsed osakaalud on fikseeritud aruandekuupäeva seisuga.

Analüüs tugineb järgmistele eeldustele:

- Eeldatakse, et muude regioonide aktsiaturgude tootlustel puudub korrelatsioon Balti ning Euroopa aktsiaturgude tootlustega, Balti ning Euroopa aktsiaturgude tootluste omavaheline korrelatsioon aga leitakse arvutuslikult. Nendest eeldustest lähtuvalt leitakse konkreetse fondi aktsiaportfelli kogutootlus.
- Usaldusnivooks on fikseeritud 99,9%.

Regioonide lõikes jagunevad fondi aktsiainvesteeringud järgnevalt:

	Osakaal fondi varadest	31.12.2013	Osakaal fondi varadest	31.12.2012
Baltikum	22.87%	48 115 735	22.28%	32 274 173
Euroopa	2.05%	4 308 501	2.72%	3 937 936
Muu	2.16%	4 552 676	4.26%	6 167 351

Aktsiainvesteeringu minimaalse ja maksimaalse osakaalu puhver arvestades turgude volatiilsust ja selle mõju fondi tulude ja kulude aruandele:

	Muutus	2013	Muutus	2012
Lubatud maksimaalne osakaal 50%	+/- 0.17%	+/- 178 847	+/- 0.20%	+/- 144 869
Lubatud minimaalne osakaal 20%	+/- 0.11%	+/- 46 290	+/- 0.13%	+/- 37 666

Fondi investeeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisas 3.3 Krediidirisk.

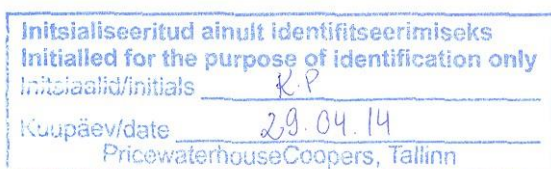
3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisi järgmiste kriteeriumite alusel:

- Vaba raha osakaal minimaalselt 0.5% NAV-st;
- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond investeerib minimaalselt 75% NAV-st likviidsetesse väärtpaberitesse. Mittelikviidsete väärtpaberite hulka loetakse alla investeerimisjärgu krediidireitinguga äriühingute (alates augustist 2013 ainult sellised võlakirjad, mille koguvõlg jääb alla ühe miljardi euro) võlakirjad, turul mittekaubeldavad aktsiad ning turul mittekaubeldavad kinniste fondide osakud;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 10% NAV-st turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Fondi finantsvarad kogusummas 101 237 404 eurot on fondijuhi hinnangul väga likviidsed, kuna fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida. Alljärgnevas tabelis on grupeeritud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta kuni 2 nädalat või üle 2 nädala:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2013	31.12.2012
Kiiresti realiseeritavad (alla 2 nädala)		
Bank of Moscow 13/05/13	0	978 001
Fiat Finance Trade 7.625% 15/09/14*		138 797
Arco Vara 21/08/16	75 000	0
Telekom Slovenije 21/12/16	2 318 432	0
Bank Saint Petersburg 25/07/17	3 238 485	3 271 025
Nokia Corporation 6.75% 04/02/19*		1 758 612
EDP Finance 4.125% 29/06/20*		1 743 514
Realiseerimiseks rohkem kui 2 nädalat		
WMG HC	1 116 660	1 356 610
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	375 082	266 362
Lithuania SME Fund KÜB	513 559	296 834
East Capital Baltic Property Fund II	3 953 439	0
EFTEN Kinnisvarafond	18 290 158	7 009 505
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	3 860 483	3 433 869
Kokku	33 741 298	20 253 128

* Völakiri ei kuulu 31.12.2013 seisuga enam ebalikviidsete vahendite hulka, kuna koguvõlg ületab 1 miljardit eurot, kuid seisuga 31.12.2013 on endiselt bilansis kajastatud (vt väärtuse infot täpsemalt investeringute aruandest).

Fondijuht jälgib fondi likviidsuspositsiooni igapäevaselt. Likviidsete vahendite mittepiisavuse korral informeerib fondijuht koheselt riskijuhtimise üksust ja juhatust. Riskijuhtimise üksuse igakuistes ülevaadetes juhatusele on toodud välja ka eelpool nimetatud likviidsusega seotud positsioonid.

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

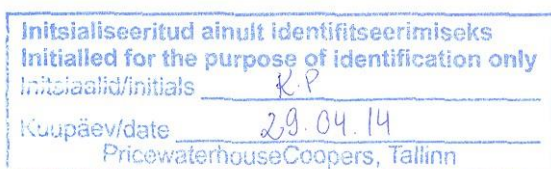
3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib vastaspoolte krediidiireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid regulaarselt. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel nii õigusaktides ja fondi tingimustel välja toodud piiranguid kui ka täiendavalt kehtestatud sisemisi piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi völakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud völakirjadesse maksimaalselt 35% NAV-st, (täiendav sisemine piirang 15% NAV-st) ning muude emitentide puhul 5% NAV-st;
- Fond võib investeerida alla investeerimisjärgu krediidiireitinguga völakirjadesse maksimaalselt 15% NAV-st;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% NAV-st, kuid alla investeerimisjärgu krediidiireitinguga krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 5% NAV-st.

Tabelis on välja toodud fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest vöärtustest ning tuletisinstrumendid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsiainvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi völakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2013	31.12.2012
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	92 266 006	40 146 989
Viitlaekumised	354 096	7 849
Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad võlakirjad	61 130 125	62 456 964
Tuletisinstrumentid	22 653	110 956
Kokku	153 772 880	102 722 758

Standard & Poors / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse:

	31.12.2013	31.12.2012
A / A2	9.32%	9.31%
A- / A3	12.83%	16.71%
BBB+ / Baa1	15.81%	15.59%
BBB / Baa2	32.22%	34.73%
BBB- / Baa3	6.64%	4.80%
BB+ / Ba1	10.63%	9.01%
BB / Ba2	3.79%	1.58%
BB- / Ba3	0.00%	2.80%
B+ / B1	8.63%	5.47%
Reitinguta	0.12%	0.00%
Kokku	100.00%	100.00%

Eraldi regiooniti investeerimispiiranguid kehtestatud ei ole. Küll aga on piirangud riikide kaupa. Riikidesse investeerimise piirangud leitakse vastava mudeli abil, mis arvestab välistest allikatest saadud informatsiooni vastava riigi kohta, võttes arvesse ka fondi investeerimise põhiprintsiipe ja riskitaset.

Regioonide lõikes jagunevad fondi varad järgnevalt:

	31.12.2013	31.12.2012
Baltikum	74.72%	61.83%
Euroopa	15.89%	24.34%
Euroopa arenevad turud	3.53%	4.30%
Venemaa	0.55%	0.45%
Põhja-Ameerika	5.31%	8.94%
Vaikse ookeani piirkond	0.00%	0.13%
Kokku	100.00%	100%

Sektorite lõikes jagunevad fondi varad järgnevalt:

	31.12.2013	31.12.2012
Raha ja raha ekvivalendid	43.63%	27.63%
Kestvuskaubad	2.33%	5.94%
Esmatarbekaubad	2.40%	3.92%
Energia	2.13%	1.91%
Finantssektor	11.62%	20.21%
Valitsus	6.73%	9.33%
Tervishoid	3.51%	3.22%
Tööstussektor	2.01%	2.99%
Informatsioonitehnoloogia	1.43%	2.15%
Materjalid	0.56%	0.60%
Regionaalsed fondid	14.43%	11.11%
Telekommunikatsiooniteenused	1.10%	1.42%
Kommunaalteenused	8.13%	9.57%
Kokku	100.00%	100.00%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja fondist väljuda. Fondijuht monitoorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2013	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	26 461 599	0	1 116 660	27 578 259
Fondiosakud	3 533 588	0	26 992 721	30 526 309
Võlakirjad	61 130 125	0	0	61 130 125
Tuletisinstrumendid	0	22 653	0	22 653
Finantsvarad kokku	91 125 312	22 653	28 109 381	119 257 346

31.12.2012	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	24 929 817	0	1 356 610	26 286 427
Fondiosakud	5 086 480	0	11 006 570	16 093 050
Võlakirjad	62 456 964	0	0	62 456 964
Tuletisinstrumendid	0	110 956	0	110 956
Finantsvarad kokku	92 473 261	110 956	12 363 180	104 947 397

Fond kajastab finantsvarasid õiglasel väärtusel läbi tulude ja kulude aruande. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

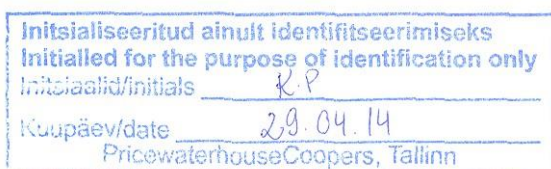
1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2012. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

- 1) Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse järgmist kolme meetodit: Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

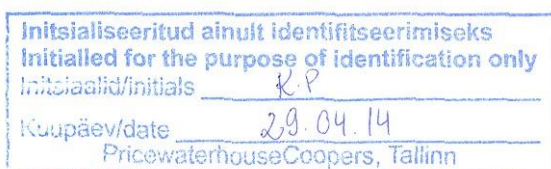
	Fondiosakud	Aktsiad	Kokku
Saldo 31.12.2011	1 875 722	0	1 875 722
Ost/müük	9 075 041	1 356 610	10 431 651
Õiglase väärtuse muutus	55 807	0	55 807
Saldo 31.12.2012	11 006 570	1 356 610	12 363 180
Ost/müük	14 876 515	27 840	14 904 355
Õiglase väärtuse muutus	1 109 636	-267 790	841 846
Saldo 31.12.2013	26 992 721	1 116 660	28 109 381

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002 a.

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	523 853	0.62697	31.12.2008	21 051 309	0.86786
31.12.2003	1 918 680	0.69983	31.12.2009	31 744 254	1.12816
31.12.2004	3 795 003	0.76566	31.12.2010	50 271 982	1.31120
31.12.2005	7 448 007	0.93662	31.12.2011	89 910 363	1.19917
31.12.2006	12 990 309	1.07658	31.12.2012	144 868 508	1.36411
31.12.2007	19 786 962	1.13078	31.12.2013	211 540 636	1.42581

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata dividendide nõuded summas 36 591 eurot ja laekumata raha varade müügist summas 317 505 eurot. Seisuga 31.12.2012 olid laekumata dividendinõuded summas 7 849 eurot. Dividendide nõuded on aruande koostamise hetkeks laekunud.

Lisa 8 Seotud osapooled

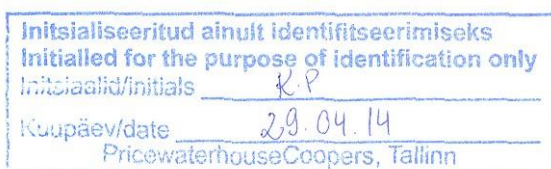
Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond L maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2013. aastal moodustasid tasud kokku 3 486 216 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 333 824 eurot. 2012. aastal moodustasid tasud kokku 2 321 327 eurot, võlgnevus 31.12.2012 seisuga oli 233 678 eurot. Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2013.a ja 2012.a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2013.a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldava väärtpaberi EFTEN Kinnisvarafondi bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2013 seisuga. Kõrgem hind sai fondi juhile teatavaks ja kaasati igapäevase fondi osaku puhasväärtuse arvutusse alates 28.01.2014. Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud fondi osaku puhasväärtus 2.01.2014 avalikustatud fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2013	Hind 28.01.2014	Mõju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	9 072 049	17 162 502	1.892	2.016	1 127 656

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

2013	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	41	23 208 019	2 827	26.44%
AS SEB Pank	24	1 521 062	3 005	28.10%
AS LHV Pank	77	12 857 969	4 469	41.80%
Morgan Stanley	3	259 860	390	3.65%
Kokku	145	37 846 911	10 691	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 4 469 EUR AS-le LHV Pank.

2012	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	143	86 153 277	26 467	66.99%
AS SEB Pank	20	18 793 044	9 868	24.98%
AS LHV Pank	51	11 622 740	3 176	8.04%
Kokku	214	16 288 732	39 511	100.00%

2012.aastal maksti väärtpaberitehingu tasu summas 3 176 EUR AS-le LHV Pank.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2013

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu- agen- tuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi- väärtus	Valuuta	Intress	Löpp- tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus- hind valuutas	Soetus- maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2013 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtus
1. Väärtpaberid											105 324 045	119 257 346	56.37%	
Võlakirjad											54 359 499	61 130 125	28.90%	
Arco Vara 14% 21/08/16	NR	-	Eesti	EE3300110394	1 000	EUR	14.00%	21.08.2016	75	1 000.00	75 000	1 000.00	75 000	0.04%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa1	Moody's	Eesti	XS0235372140	1 000	EUR	4.50%	18.11.2020	6 027	948.88	5 718 894	1 102.80	6 646 584	3.14%
Elering AS 12/07/18	A3	Moody's	Eesti	XS0645947457	1 000	EUR	4.63%	12.07.2018	3 795	998.69	3 790 010	1 126.79	4 276 185	2.02%
Banco Santander SA 3.875% 06/02/26 ²	A3	Moody's	Hispaania	ES0413900129	100 000	EUR	3.88%	06.02.2026	11	87 359.58	960 955	108 182.19	1 190 004	0.56%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	Ba1	Moody's	Holland	XS0223447227	1 000	EUR	4.13%	29.06.2020	1 712	736.75	1 261 313	1 053.91	1 804 290	0.85%
Allianz Finance FRN 08/07/41	A2	Moody's	Holland	DE000A1GNAH1	100 000	EUR	5.75%	08.07.2041	23	96 517.76	2 219 908	114 772.60	2 639 770	1.25%
Croatia 6.5% 05/01/15	Ba1	Moody's	Horvaatia	XS0431967230	1 000	EUR	6.50%	05.01.2015	1 313	1 086.78	1 426 942	1 108.11	1 454 948	0.69%
Bank Saint Petersburg 25/07/17	B1	Moody's	lirimaa	XS0312572984	1 000	USD	7.63%	25.07.2017	4 484	953.65	3 126 383	992.85	3 238 485	1.53%
Buoni Poliennali 3.75% 01/08/21	Baa2	Moody's	Itaalia	IT0004009673	1 000	EUR	3.75%	01.08.2021	3 367	794.55	2 675 255	1 038.49	3 496 593	1.65%
Enel SpA 20/06/14	Baa2	Moody's	Itaalia	XS0306644930	1 000	EUR	0.50%	20.06.2014	1 350	959.77	1 295 695	999.15	1 348 857	0.64%
Lithuania 4.85% 07/02/18	BBB	S&P	Leedu	XS0327304001	1 000	EUR	4.85%	07.02.2018	806	831.61	670 278	1 145.45	923 233	0.44%
Lithuania 9.95% 09/12/15 ²	BBB	S&P	Leedu	XS0410083934	471	EUR	9.95%	09.12.2015	584	486.88	284 351	518.17	302 622	0.14%
Lithuania 3.75% 10/02/16	BBB	S&P	Leedu	XS0212170939	1 000	EUR	3.75%	10.02.2016	73	995.86	72 698	1 083.29	79 080	0.04%
Lithuania 4.95% 22/09/17	BBB	S&P	Leedu	LT1000600270	1 000	EUR	4.95%	22.09.2017	3 784	1 039.06	3 931 814	1 112.56	4 209 933	1.99%
Lithuania 9.375% 22/06/14	BBB	S&P	Leedu	XS0435153068	1 000	EUR	9.38%	22.06.2014	490	1 224.61	600 059	1 089.82	534 009	0.25%
Fiat Finance Trade 7.625% 15/09/14	B1	Moody's	Luksemburg	XS0451641285	1 000	EUR	7.63%	15.09.2014	128	1 012.88	129 649	1 061.35	135 853	0.06%
Gazprom 5.875% 01/06/15	BBB	S&P	Luksemburg	XS0220790934	1 000	EUR	5.88%	01.06.2015	379	728.40	276 062	1 095.78	415 302	0.20%
Gazprom 5.03% 25/02/14	BBB	S&P	Luksemburg	XS0272762963	1 000	EUR	5.03%	25.02.2014	1 187	954.02	1 132 419	1 048.08	1 244 074	0.59%
Glencore 22/03/17	Baa2	Moody's	Luksemburg	XS0495973470	50 000	EUR	5.25%	22.03.2017	15	50 074.34	751 115	57 442.47	861 637	0.41%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa3	Moody's	Läti	LV0000801165	1 000	EUR	2.80%	22.05.2020	3 165	971.71	3 075 451	983.11	3 111 533	1.47%
Areva 05/10/17	BBB-	S&P	Prantsusmaa	FR0011125442	100 000	EUR	4.63%	05.10.2017	3	96 225.00	288 675	111 002.40	333 007	0.16%
PKO Bank 3.733% 21/10/15	A2	Moody's	Rootsi	XS0545031642	1 000	EUR	3.73%	21.10.2015	2 912	979.65	2 852 735	1 049.76	3 056 905	1.45%
Romania 5% 18/03/15	BB+	S&P	Rumeenia	XS0495980095	1 000	EUR	5.00%	18.03.2015	2 190	1 016.21	2 225 491	1 079.45	2 364 000	1.12%
HVB FRN 02/06/14	Baa3	Moody's	Saksamaa	XS0097995590	100 000	EUR	4.00%	02.06.2014	6	102 753.33	616 520	102 530.00	615 180	0.29%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agen- tuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi- väärtus	Valuuta	Intress	Löpp- tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus- hind valuutas	Soetus- maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2013 valuutas**	Turväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Telekom Slovenije 4.875% 21/12/16	Ba2	Moody's	Sloveenia	XS0473928371	1 000	EUR	4.88%	21.12.2016	2 270	1 038.14	2 356 583	1 021.34	2 318 432	1.10%
Slovenia Republic 22/03/18 Nokia Corporation 6.75% 04/02/19	Ba1	Moody's	Sloveenia	XS0292653994	1 000	EUR	4.00%	22.03.2018	830	976.99	810 902	1 056.12	876 582	0.41%
Nomura Bank FRN 16/02/17	B1	Moody's	Soome	XS0411735482	1 000	EUR	6.75%	04.02.2019	1 590	1 059.50	1 684 601	1 195.53	1 900 889	0.90%
Nomura Bank FRN 30/10/14	A-	S&P	Suurbritannia	XS0480724961	1 000	EUR	4.00%	16.02.2017	150	1 048.85	157 327	1 031.33	154 700	0.07%
Goldman Sachs 4.5% 30/01/17	A-	S&P	Suurbritannia	XS0455928555	1 000	EUR	4.00%	30.10.2014	2 149	1 024.79	2 202 267	1 034.39	2 222 902	1.05%
Morgan Stanley 5.5% 02/10/17	Baa1	Moody's	USA	XS0284727814	50 000	EUR	4.50%	30.01.2017	23	45 435.69	1 045 021	56 440.07	1 298 122	0.61%
Bank of America FRN 18/05/16	Baa2	Moody's	USA	XS0323657527	1 000	EUR	5.50%	02.10.2017	1 174	926.46	1 087 659	1 148.56	1 348 411	0.64%
Goldman Sachs FRN 30/01/17	Baa2	Moody's	USA	XS0255015603	50 000	EUR	0.42%	18.05.2016	8	40 595.35	324 763	49 654.90	397 239	0.19%
Merrill Lynch Co Inc 30/05/14	Baa1	Moody's	USA	XS0284728465	50 000	EUR	0.58%	30.01.2017	35	40 891.88	1 431 216	49 199.86	1 721 995	0.81%
Morgan Stanley 13/04/16	Baa2	Moody's	USA	XS0302633598	50 000	EUR	0.53%	30.05.2014	53	43 224.10	2 290 877	50 021.47	2 651 138	1.25%
	Baa2	Moody's	USA	XS0250971222	1 000	EUR	0.63%	13.04.2016	1 900	795.06	1 510 610	990.86	1 882 631	0.89%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimiväärtus	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2013 valuutas	Turväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad							23 986 980		27 578 259	13.03%
Arco Vara ²	Eesti	EE3100034653	0.70	EUR	310 000	1.64	508 016	1.40	434 000	0.21%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	0.64	EUR	1 441 804	1.27	1 829 648	1.14	1 643 657	0.78%
Olympic Entertainment Group	Eesti	EE3100084021	0.64	EUR	718 051	1.16	834 572	1.86	1 335 575	0.63%
Premia Foods	Eesti	EE3100101031	0.50	EUR	1 707 689	0.87	1 477 155	0.70	1 195 382	0.56%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	0.64	EUR	4 258 059	0.62	2 622 488	0.89	3 789 673	1.79%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	0.64	EUR	531 378	5.18	2 754 891	5.30	2 816 303	1.33%
WMG HC ²	Eesti	EE3100107095	0.60	EUR	18 611	57.33	1 066 944	60.00	1 116 660	0.53%
Apranga	Leedu	LT0000102337	0.29	EUR	749 834	1.81	1 355 332	2.60	1 949 568	0.92%
Grigiskes ²	Leedu	LT0000102030	1.00	EUR	450 000	0.51	229 500	0.71	318 150	0.15%
Linus Agro ²	Leedu	LT0000128092	0.29	EUR	1 556 228	0.57	885 798	0.69	1 067 573	0.50%
Šiauliai Bankas ²	Leedu	LT0000102253	0.29	EUR	702 554	0.25	174 501	0.27	186 879	0.09%
Grindeks ²	Läti	LV0000100659	1.00	LVL	432 467	5.94	3 636 984	6.40	3 938 231	1.86%
Latvian Shipping Company ²	Läti	LV0000101103	1.00	LVL	5 073 545	0.39	2 833 462	0.39	2 837 085	1.34%
Olainfarm ²	Läti	LV0000100501	1.00	LVL	493 436	2.48	1 736 171	4.96	3 482 417	1.65%
East Capital Explorer AB ²	Rootsi	SE0002158568	-	SEK	42 750	59.60	239 858	62.25	300 679	0.14%
Bank Saint Petersburg ²	Venemaa	RU0009100945	-	RUB	1 256 597	62.09	1 801 661	41.99	1 166 427	0.55%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Nimi-väärtus	Päritoluriik	Valuuta	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksu-mus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2013 valuutas	Turu-väärtus EUR	Osa-kaal fondi varade puhas-väärtusest
Fondiosakud								26 977 567	30 526 309	14.43%
Kinnisvarafondid								19 547 089	22 243 597	10.52%
EFTEN Kinnisvarafond ²	EFTEN Capital AS	0.60	Eesti	EUR	9 072 049	1.72	15 635 832	2.02	18 290 158	8.65%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate AS	100.00	Luksemburg	EUR	35 292	110.82	3 911 257	112.02	3 953 439	1.87%
Aktsiafondid								7 430 477	8 282 712	3.91%
LHV Pärsia Lahe Fond B-osak ^{1 2}	LHV Varahaldus	6.39	Eesti	EUR	38 500	3.84	147 976	7.84	301 740	0.14%
Lithuania SME Fund KÜB ²	BaltCap	1.00	Leedu	EUR	416 850	1.00	416 850	1.23	513 559	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan ²	KJK Management SA	1 000.00	Luksemburg	EUR	1 700	1 001.84	1 703 123	1 136.50	1 932 050	0.92%
Invesco Asia Infrastructure Fund	Invesco Management SA	-	Luksemburg	EUR	16 367	12.22	200 000	9.32	152 542	0.07%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management SA	1 000.00	Luksemburg	EUR	1 697	1 001.84	1 700 000	1 136.46	1 928 433	0.91%
Pictet Water P Cap ²	Pictet Funds Europe SA	-	Luksemburg	EUR	3 589	159.03	570 720	194.81	699 128	0.33%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap	1.00	Läti	EUR	416 067	1.00	416 067	0.90	375 082	0.18%
Fondul Proprietatea SA ²	Templeton Asset Management	1.00	Rumeenia	RON	2 400 000	0.61	350 244	0.83	448 018	0.21%
The Asia Pacific Fund	Baring Asset Management Asia Ltd	-	USA	USD	67 220	9.71	494 185	10.51	513 917	0.24%
Templeton Emerging Markets Fund ²	Templeton Investment Management	-	USA	USD	19 500	15.93	231 297	17.50	248 236	0.12%
Aberdeen Latin American Equity Fund ²	Aberdeen Asset Management Investment Morgan Stanley Investment Management Inc	-	USA	USD	24 427	30.31	554 218	28.05	498 420	0.24%
Latin America Discovery Fund ²	Morgan Stanley Investment Management Inc	-	USA	USD	9 400	13.00	90 963	13.06	89 302	0.04%
Morgan Stanley Emerging Markets Fund	Morgan Stanley Investment Management Inc	-	USA	USD	19 400	12.25	176 890	15.48	218 442	0.10%
Templeton Russia East Euro	Franklin Advisers Inc.	-	USA	USD	32 500	15.48	377 943	15.39	363 843	0.17%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur	Alusvara nimetus	Löpptähtaeg	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas-väärtusest
Tuletisinstrumendid							22 653	0.01%
USD Forward	Futuur	Swedbank	A1	Moody's Investor Service	EUR	17.03.2014	22 653	0.01%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

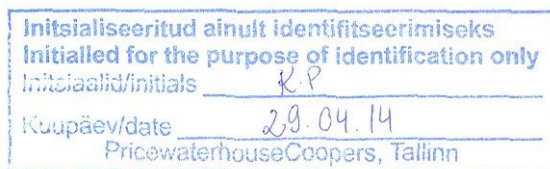
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur	Alusvara nimetus	Algus-kuupäev	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Intress	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										92 266 006	43.62%
Arvelduskontod											
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	DKK			6 890		923	0.00%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	EUR			66 782 137	0.01-0.07%	66 782 137	31.57%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	JPY			33 758 464		232 978	0.11%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	LTL			578 505		167 463	0.08%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	SEK			147 263		16 639	0.01%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	USD			12 845 898		9 344 510	4.42%
Tähtajalised hoised											
Šiauli Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	B1	Moody's Investor Service	EUR	24.09.2013	24.09.2014	1 665 731	1.90%	1 674 171	0.79%
Šiauli Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	B1	Moody's Investor Service	EUR	29.11.2013	28.11.2014	2 760 000	1.70%	2 764 040	1.31%
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B2	Moody's Investor Service	EUR	29.11.2013	28.11.2014	750 000	1.50%	751 000	0.35%
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B2	Moody's Investor Service	EUR	19.12.2013	18.12.2014	4 204 620	1.50%	4 206 722	1.99%
DnB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A1	Moody's Investor Service	EUR	20.12.2013	19.12.2014	6 323 517	1.00%	6 325 423	2.99%
3. Muud varad										354 096	0.17%
Muud nõuded										317 505	0.15%
Laekumata dividendid										36 591	0.02%
VARAD KOKKU										211 877 448	100.16%
Fondi kohustused										- 336 812	- 0.16%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										211 540 636	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind valuutas sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeeringud fondivalitseja poolt valitsetavatesse teistesse fondidesse

² Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Fondi investeingute aruanne seisuga 31.12.2012

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi-väärtus	Valuuta	Intress	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksu-mus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2012 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhaväär-tusest
1. Väärtpaberid											96 571 009	104 947 397	72.44%	
Võlakirjad											55 853 132	62 456 964	43.11%	
Eesti Energia 4.5% 18/11/20 ³	Baa1	Moody's	Eesti	XS0235372140	1 000	EUR	4.50%	18.11.2020	6 027	948.88	5 718 900	1 092.80	6 586 314	4.55%
Elering AS 12/07/18 ³	A3	Moody's	Eesti	XS0645947457	1 000	EUR	4.63%	12.07.2018	3 700	994.76	3 680 612	1 135.49	4 201 330	2.90%
Santander International Debt S.A. 27/10/13	Baa2	Moody's	Hispaania	XS0552177858	50 000	EUR	1.65%	27.10.2013	16	48 543.75	776 700	50 169.03	802 704	0.55%
Banco Santander SA 3.875% 06/02/26	A3	Moody's	Hispaania	ES0413900129	100 000	EUR	3.88%	06.02.2026	11	87 359.58	960 955	96 233.27	1 058 566	0.73%
EDP Finance 4.125% 29/06/20 ³	Ba1	Moody's	Holland	XS0223447227	1 000	EUR	4.13%	29.06.2020	1 712	736.75	1 261 316	1 018.41	1 743 514	1.20%
Allianz Finance FRN 08/07/41	A2	Moody's	Holland	DE000A1GNAH1	100 000	EUR	5.75%	08.07.2041	23	96 517.76	2 219 908	116 756.85	2 685 408	1.85%
Croatia 6.5% 05/01/15 ^{2,3}	BB+	S&P	Horvaatia	XS0431967230	1 000	EUR	6.50%	05.01.2015	1 313	1 086.78	1 426 942	1 131.61	1 485 807	1.03%
Bank Saint Petersburg 25/07/17	B1	Moody's	Irimea	XS0312572984	1 000	USD	7.63%	25.07.2017	4 484	953.65	3 239 765	962.85	3 271 025	2.26%
Buoni Poliennali 3.75% 01/08/21	Baa2	Moody's	Itaalia	IT0004009673	1 000	EUR	3.75%	01.08.2021	3 367	794.55	2 675 250	992.49	3 341 711	2.31%
Enel SpA 20/06/14	Baa2	Moody's	Itaalia	XS0306644930	1 000	EUR	0.38%	20.06.2014	1 350	959.77	1 295 690	984.12	1 328 558	0.92%
Lithuania 4.85% 07/02/18 ³	BBB	S&P	Leedu	XS0327304001	1 000	EUR	4.85%	07.02.2018	806	831.61	670 278	1 163.46	937 752	0.65%
Lithuania 9.95% 09/12/15 ³	BBB	S&P	Leedu	XS0410083934	706	EUR	9.95%	09.12.2015	584	730.32	426 507	794.90	464 221	0.32%
Lithuania 9.375% 22/06/14	BBB	S&P	Leedu	XS0435153068	1 000	EUR	9.38%	22.06.2014	490	1 224.61	600 059	1 175.32	575 904	0.40%
Lithuania 4.95% 22/09/17 ³	BBB	S&P	Leedu	LT1000600270	1 000	EUR	4.95%	22.09.2017	3 784	1 039.06	3 931 803	1 116.56	4 225 069	2.92%
Lithuania 10/02/16 ³	BBB	S&P	Leedu	XS0212170939	1 000	EUR	3.75%	10.02.2016	73	995.86	72 698	1 098.30	80 176	0.06%
Fiat Finance Trade 7.625% 15/09/14	B1	Moody's	Luksemburg	XS0451641285	1 000	EUR	7.63%	15.09.2014	128	1 012.88	129 649	1 084.35	138 797	0.10%
Glencore 22/03/17 ³	Baa2	Moody's	Luksemburg	XS0495973470	50 000	EUR	5.25%	22.03.2017	15	50 074.34	751 115	58 092.47	871 387	0.60%
Gazprom 5.875% 01/06/15	BBB	S&P	Luksemburg	XS0220790934	1 000	EUR	5.88%	01.06.2015	379	728.40	276 064	1 125.28	426 483	0.29%
Gazprom 5.03% 25/02/14	BBB	S&P	Luksemburg	XS0272762963	1 000	EUR	5.03%	25.02.2014	1 187	954.02	1 132 422	1 084.60	1 287 425	0.89%
Bank of Moscow 13/05/13	Ba2	Moody's	Luksemburg	XS0253894256	1 000	USD	7.34%	13.05.2013	1 255	1 083.80	1 030 509	1 028.58	978 001	0.68%
Areva 05/10/17 ³	BBB-	S&P	Prantsusmaa	FR0011125442	100 000	EUR	4.63%	05.10.2017	3	96 225.00	288 675	110 002.40	330 007	0.23%
AXA FRN 16/04/40	BBB	Fitch	Prantsusmaa	XS0503665290	50 000	EUR	5.25%	16.04.2040	42	43 094.26	1 809 959	53 987.67	2 267 482	1.57%
RCI Banque SA 4% 02/12/13	Baa2	Moody's	Prantsusmaa	XS0708763452	1 000	EUR	4.00%	02.12.2013	2 010	1 026.93	2 064 129	1 027.28	2 064 829	1.43%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimi-väärtus	Valuuta	Intress	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksu-mus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2012 valuutas**	Turu-väärtus EUR	Osakaal fondi varade puhast-väärtusest
PKO Bank 3.733% 21/10/15 ^{2 a}	A2	Moody's	Rootsi	XS0545031642	1 000	EUR	3.73%	21.10.2015	2 912	979.65	2 852 741	1 060.26	3 087 481	2.13%
Romania 5% 18/03/15	BB+	S&P	Rumeenia	XS0495980095	1 000	EUR	5.00%	18.03.2015	2 190	1 016.21	2 225 500	1 096.45	2 401 230	1.66%
HVB FRN 02/06/14	Baa3	Moody's	Saksamaa	XS0097995590	100 000	EUR	4.00%	02.06.2014	6	102 753.33	616 520	100 500.00	603 000	0.42%
Telekom Slovenije 4.875% 21/12/16	Baa3	Moody's	Sloveenia	XS0473928371	1 000	EUR	4.88%	21.12.2016	2 000	1 043.37	2 086 740	1 026.34	2 052 671	1.42%
Nokia Corporation 6.75% 04/02/19	Ba3	Moody's	Soome	XS0411735482	1 000	EUR	6.75%	04.02.2019	1 590	1 059.50	1 684 605	1 106.05	1 758 612	1.21%
Nomura Bank FRN 30/10/14	A-	S&P	Suurbritannia	XS0455928555	1 000	EUR	4.00%	30.10.2014	2 149	1 024.79	2 202 274	1 032.67	2 219 201	1.53%
Credit Suisse London 17/06/13	A	Fitch	Šveits	XS0518615074	1 000	EUR	1.08%	17.06.2013	25	1 005.67	25 142	1 004.72	25 118	0.02%
UBS AG London 17/06/13	A2	Moody's	Šveits	XS0637843979	1 000	EUR	0.63%	17.06.2013	30	985.00	29 550	1 001.95	30 058	0.02%
Goldman Sachs 4.5% 30/01/17 ^a	A3	Moody's	USA	XS0284727814	50 000	EUR	4.50%	30.01.2017	23	45 435.69	1 045 021	56 865.57	1 307 908	0.90%
Morgan Stanley 5.5% 02/10/17 ^a	Baa1	Moody's	USA	XS0323657527	1 000	EUR	5.50%	02.10.2017	1 174	926.46	1 087 664	1 148.56	1 348 411	0.93%
Goldman Sachs FRN 30/01/17 ^a	A3	Moody's	USA	XS0284728465	50 000	EUR	0.55%	30.01.2017	35	40 891.88	1 431 216	47 422.19	1 659 777	1.15%
Merrill Lynch Co Inc 30/05/14 ^a	Baa2	Moody's	USA	XS0302633598	50 000	EUR	0.49%	30.05.2014	53	43 224.10	2 290 877	49 471.14	2 621 970	1.81%
Morgan Stanley 13/04/16 ^a	Baa1	Moody's	USA	XS0250971222	1 000	EUR	0.61%	13.04.2016	1 900	795.06	1 510 614	949.30	1 803 675	1.25%
Bank of America FRN 18/05/16	Baa2	Moody's	USA	XS0255015603	50 000	EUR	0.39%	18.05.2016	8	40 595.35	324 763	48 172.81	385 382	0.27%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimiväärtus	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetusmaksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2012 valuutas	Turväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad							25 231 163		26 286 427	18.15%
Olympic Entertainment Group AS ³	Eesti	EE3100084021	0.64	EUR	1 179 520	1.08	1 273 882	1.78	2 099 546	1.45%
Silvano Fashion Group ³	Eesti	EE3100001751	0.40	EUR	887 037	2.51	2 226 463	2.74	2 430 481	1.68%
Tallink Grupp ³	Eesti	EE3100004466	0.64	EUR	4 258 059	0.62	2 639 997	0.86	3 678 963	2.54%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	0.64	EUR	1 441 804	1.27	1 831 091	1.06	1 528 312	1.05%
Premia Foods	Eesti	EE3100101031	0.50	EUR	1 707 689	0.87	1 485 689	0.64	1 092 921	0.75%
Tallinna Kaubamaja ³	Eesti	EE0000001105	0.64	EUR	531 378	5.18	2 752 538	5.48	2 911 952	2.01%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	0.70	EUR	187 000	2.00	374 000	1.58	295 460	0.20%
WMG HC	Eesti	EE3100107095	0.60	EUR	18 147	74.76	1 356 670	74.76	1 356 610	0.94%
X5 Retail Group N.V.	Holland	US98387E2054	-	USD	35 700	23.71	641 296	17.85	482 798	0.33%
Japan Airport Termina ³	Jaapan	JP3699400002	-	JPY	24 600	995.63	213 917	887.00	190 569	0.13%
Prekybos AB Apranga PVA ³	Leedu	LT0000102337	0.29	EUR	1 195 078	1.52	1 816 519	2.13	2 545 516	1.76%
Linax Agro ³	Leedu	LT0000128092	0.29	EUR	1 556 228	0.57	887 050	0.57	887 050	0.61%
Šiaulių Bankas	Leedu	LT0000102253	0.29	EUR	660 000	0.26	171 600	0.23	152 460	0.11%
Latvian Shipping Company ³	Läti	LV0000101103	1.00	LVL	2 924 045	0.44	1 842 709	0.25	1 055 370	0.73%
Olainfarm ³	Läti	LV0000100501	1.00	LVL	472 936	2.37	1 605 354	3.69	2 499 476	1.73%
Grīndeks	Läti	LV0000100659	1.00	LVL	332 582	5.80	2 762 783	4.55	2 167 356	1.50%
East Capital Explorer AB	Rootsi	SE0002158568	-	SEK	45 000	59.60	312 488	49.00	256 912	0.18%
Bank Saint Petersburg ³	Venemaa	RU0009100945	-	RUB	283 790	120.23	846 724	49.82	350 864	0.24%
Magnif	Venemaa	US55953Q2021	-	USD	10 000	25.13	190 393	40.10	303 811	0.21%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P.
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emifent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Nimi- väärtus	Päritoluriik	Valuuta	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus- maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2012 valuutas	Turu- väärtus EUR	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud							15 486 714		16 093 050	11.11%
Kinnisvarafondid							6 517 400		7 009 505	4.84%
EFTEN Kinnisvarafond ³	EFTEN Capital	0.60	Eesti	EUR	4 124 937	1.58	6 517 400	1.70	7 009 505	4.84%
Aktsiafondid							8 969 314		9 083 528	6.27%
LHV Pärsia Lahe Fond B-osak ^{1 3}	LHV Asset Management	6.39	Eesti	EUR	38 500	3.84	147 840	5.24	201 863	0.14%
Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap Ltd	1.00	Leedu	EUR	359 100	1.00	359 100	0.83	296 834	0.20%
Pictet Water P Cap ³	Pictet Funds Europe SA	-	Luksemburg	EUR	3 589	159.03	570 721	166.06	595 950	0.41%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management SA	1 000.00	Luksemburg	EUR	3 397	1 000.92	3 400 125	1 010.89	3 433 869	2.37%
Invesco Asia Infrastructure Fund	Invesco Management SA	-	Luksemburg	EUR	16 367	12.22	200 007	10.32	168 909	0.12%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap Ltd	1.00	Läti	EUR	308 559	1.00	308 559	0.86	266 362	0.18%
Fondul Proprietatea SA ³	Templeton Asset Management	1.00	Rumeenia	RON	2 400 000	0.61	329 173	0.55	296 526	0.20%
The Asia Pacific Fund ³	Baring Asset Management Asia Ltd	-	USA	USD	67 220	9.71	494 512	10.82	551 042	0.38%
The Central Europe and Russia Fund	Deutsche Investment Management America	-	USA	USD	3 531	31.45	84 135	33.92	90 743	0.06%
Market Vectors Poland ETF ³	Van Eck Associates Corp	-	USA	USD	12 190	23.83	220 083	22.47	207 541	0.14%
Japan Smaller Capitalization Fund Inc	Nomura Asset Management USA Inc	-	USA	USD	239 900	7.73	1 404 975	7.20	1 308 645	0.90%
Aberdeen Latin American Equity Fund ³	Aberdeen Asset Management Investment	-	USA	USD	24 427	30.31	560 938	36.24	670 683	0.46%
Templeton Russia East Euro	Franklin Advisers Inc.	-	USA	USD	32 500	15.48	381 165	14.63	360 236	0.25%
Latin America Discovery Fund ³	Morgan Stanley Investment Management Inc.	-	USA	USD	9 400	13.00	92 583	15.59	111 028	0.08%
Morgan Stanley Emerging Markets Fund ³	Morgan Stanley Investment Management Inc.	-	USA	USD	19 400	12.25	180 051	15.50	227 820	0.16%
Templeton Emerging Markets Fund ³	Templeton Investment Management	-	USA	USD	19 500	15.93	235 347	20.00	295 477	0.20%
Võlakirjafondid							0		17	0.00%
West Asset Emerging Markets Debt ³	Legg Mason Partners Fund Advisor LLC	-	USA	USD	1	0.00	0	21.80	17	0.00%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials K.P
 Kuupäev/date 29.04.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaperi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur	Alusvara nimetus	Lõpptähtaeg	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest			
Tuletsinstrumendid							110 956	0.08%			
Swedbank	Forward	Swedbank	A2	Moody's Investor Service	EUR	18.03.2013	110 956	0.08%			
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Alguskuupäev	Lõpptähtaeg	Hoiustatud summa	Intress	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										40 146 989	27.71%
Arvelduskontod											
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A2	Moody's	EUR			22 555 844	0.01-0.23%	22 555 844	15.57%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A2	Moody's	JPY			0.56		0	0.00%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A2	Moody's	LTL			37 452		10 842	0.01%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A2	Moody's	USD			8 013 519		6 071 307	4.19%
Tähtajalised hoised											
Šiauli Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	B1	Moody's	EUR	24.09.2012	24.09.2013	1 618 000	2.95%	1 630 728	1.13%
DnB Bank	Tähtajaline hoius	Eesti	A1	Moody's	EUR	28.11.2012	27.11.2013	5 722 000	1.25%	5 728 557	3.95%
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B2	Moody's	EUR	20.12.2012	19.12.2013	4 148 000	1.35%	4 149 711	2.86%
3. Muud varad										7 849	0.01%
Laekumata dividendid										7 849	0.01%
VARAD KOKKU										145 102 235	100.16%
Fondi kohustused										-233 727	-0.16%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										144 868 508	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

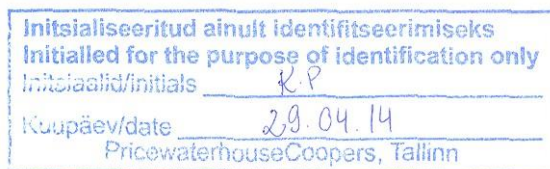
** Ühiku turuhind valuutas sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeeringud fondivalitseja poolt valitsetavatesse teistesse fondidesse

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

³ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Reguleeritud turul mittekaubeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisesemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

LHV Pensionifond L osakuomanikele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond L (fond) aastaaruannet, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet, investeringute aruannet ning tehingu- ja vahendustasude aruannet. Raamatupidamise aastaaruanne sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2013, tulude-kulude aruannet, fondi puhasväärtuse muutumise aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Fondivalitseja juhatuse kohustused fondi aastaaruande osas

Fondivalitseja juhatus vastutab aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ning sellise sisekontrolli eest, nagu fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt fondi finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeauditor, litsents nr 325

Verner Uibo
Vandeauditor, litsents nr 568

29. aprill 2014